

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečne K 1.80

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenemski nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Liberalci in kranjska dežela.

Znani Orlando furioso narodno-napredne stranke dr. Karel Triller se v včerajšnjem »Narodu« z vso silo svoje ga tragičnega talenta zaganja v našo stranko in pri tem seveda prorokuje propad kranjske dežele. Pomenimo se čisto mirno!

»Narod« premišljuje, zakaj izkazuje kranjska dežela v zadnjih desetih letih samo 3 odstotke prirastka prebivalstva in pride takoj do zaključka, da so temu krive »nevoljne gospodarske razmere, katere so posledica slabe klerikalne deželne uprave«. To je statistična modrost prve vrste. S. L. S. vlada v deželi kaka tri leta, liberalci so pa imeli deželo v oblasti skoraj 15 let. Ali more naša stranka v treh letih popraviti, kar so liberalci v petkrat toliko letih zagrešili in zamudili? »Slovenski Narod« naj pove en sam gospodarsko važen zakon za naše kmečko ljudstvo, ki bi ga bil sklenil svoj časni liberalni kranjski deželni zbor, oziroma odbor! Ali je liberalno - nemška zveza skrbela za obsežno melioracijo? Kaj je storila za povzdigo živinoreje? Koliko gospodinjstvih šol je ustanovila? Koliko cesta in vodovodov? Kako je podpirala zadružništvo? Je li mar narodno - napredno - nemški deželni odbor ustanovil deželno banko? Sklenil cestni zakon? Izvedel volivno reformo? Začel z izrabljanjem naših vodnih sil? Se brigal za Belokrajino? Sklenil lovski zakon? itd. itd. Pod dremanjem gospodov Graselli, Tavčar et consortes se je v naši deželi menj kot nič naredilo, zato pa je ravno v dobi liberalnega deželnega gospodarstva začelo kranjsko, zlasti dolensko ljudstvo tako dreti v Ameriko! To naj liberalci utajijo, če morejo!

Ni čuda, da posledice tistega žalostnega časa trajajo dalje. S. L. S. se je takoj lotila dela, da deželno gospodarstvo povzdigne, da se pa na mah ne more tako globokih ran zaceliti, je jasno. Vendar pa se že danes povsod pozna, kako se kranjski kmet zopet gospodarsko utrjuje, ko je rešen liberalnih pijavk in oderuhov, ki so prizadeli našemu narodu več gorja kakor Turki, ga izželi in sedaj sedijo na njegovih tisočakah. Kaj sta pa na primer dr.

Tavčar in dr. Triller za napredek naše dežele naredila, razun da vsako leto parkrat po »Narodu« na vse strani zabavljata? Dr. Triller se baha, da ni imela dežela pod liberalnim gospodarstvom nič dolga. Ali pa je imela sama kaj denarja? Tudi ne, kajti dr. Triller priznava obenem, da »takrat res ni bilo mnogo v deželnih blagajnah.« Prazne kase in nič dolga, vsak berač lahko tako reče. Nič pametnega niso liberalci za deželo naredili, zraven pa so bile še deželne kase prazne! Kaj smo mogli mi drugega narediti, kakor posojilo najeti? In da smo »a pod tako ugodnimi pogoji dobili, to pomeni, da imamo kredit in da javnost našemu delu zupa. Že približno tri milijone je izdal naš deželni odbor za prenotrebne melioracije! Zakaj toliko? Zato, ker liberalci niso niti za vodo in ceste skrbeli! Potem je zelo lahko umljivo, da so se ljudje iz Suhe in Bele krajine rajši v tujino selili, kakor da bi doma žejo trpeli in se pustili od liberalnih magnatov skubiti.

Če končno »Narod« trobi, da nima cela dežela nobene take »dobičkanosne« naprave kakor je ljubljanska elektrarna, se more temu ves svet kvečjemu smejati. Elektrarna mestu dejansko nič ne nese, kako je s tistimi bilancami in nekaterimi stroji pa že vemo. Če bi elektrarna mestu res toliko nesla, bi ne bila Ljubljana do nosu zadolžena in zraven še tako zanemarjena kakor kak star kurnik. Taka elektrarna kakršno je zgradil Hribar, je nasreča za Ljubljano, ki ima v obližju dovolj vodnih sil za cenejšo in praktičnejšo napravo. Nasprotno pa so vse melioračne naprave dežele plodnosne. Dr. Triller in vsa njegova stranka naj gre med stare coprice točo delat, živino urokovat in konec sveta prorokovat, ker za kaj drugega res ni več.

Juanšikaj.

Kitaj ki cesar je kakor znano šele pet ali šest let star. Namesto njega je vladal dozdaj princ Čun. Princrgent Čun pa je te dni odstopil in vodstvo države se nahaja odslej popolnoma v rokah Juanšikaja, prvega ministra.

Ko je vstaja vedno bolj dvigala svojo glavo in je odpadala provinca za provinco, je princrgent poklical na

dvor od prejšnje cesarice pregnanega državnika Juanšikaja, ki mu pravijo kitajski Bismark.

Odpočetka ni javnost prav vedela, kaj Juanšikaj namerava, ali je za dinastijo in bo vstajo zadušil, ali pa hoče vstase pomiriti s konstitucijo ali pa je morebiti tudi sam za vstajo in zasleduje cilj vreči mandžuško dinastijo. Mož je velik diplomat in ni svojih kart takoj pokazal; tudi danes še niso njegovi nameni popolnoma odkriti; vendar se pa s precejšnjo gotovostjo da sklepati, da dela i on na to, da str-moglavi cesarstvo.

Njegova prva skrb je bila, da pusti revolucijo še bolj narasti. Tako je prišlo do tega, da je celo Mongolija, na katero so se mandžujci najbolj opirali, odpadla in se je proglasil za njegova vladarja »Buddha iz Urje«, Kuktuku. Ker je mož velik prijatelj Rusov, se je bati, da se provincije polasti prejalisti beli car. Revolucionarji pa so zavzeli Nankin, ki je takorekoč intelektualno središče kitajskega cesarstva, ker se vrše tu državni izpiti.

Juanšikaju je bilo vse to silno všeč. Ti uspehi revolucionarjev so mu služili za povod, da je princrgentu dopovedal, da je najbolj pametno, če se vladi odpove, ker sicer bo šlo vse narazen. Najprej ga je prisilil, da je prisegel na ustavo in je dal ta dan ves Pekin z zastavami okrasiti, primoral ga je tudi, da je izdal ono ponižajočo izpoved pred vsem ljudstvom, o kateri je »Slovenec« poročal njegov dopisnik oče Veselko Kovač iz Kitajskega. Devet dni po tej izpovedi pa je Juanšikaj princa Čuna prepričal, da je sploh nepotreben, kajti nova ustava določa, da vodi državne posle ministrstvo z ministrskim predsednikom na čelu, podpisati pa zna dekrete tudi šestletni cesar. Čun je uvidel, da mu odpor nič ne pomaga in se je dal s penzijo 50.000 jenov na leto upokojiti.

Revolucionarji imajo sedaj opraviti samo z Juanšikajem. Mož jim je čisto povolji, priznavajo, da je le on sposoben stati Kitajski na čelu, kar jih od njega loči, je le še vprašanje dinastije. Zdaj, ko je slednja brez vse moči, se bo to vprašanje dalo kmalu rešiti.

Juanšikaja skrbi sedaj edinole finančni položaj države. Ta pa je obupen. Sicer je Juanšikaj izjavil, da se upnikom države ni treba bati, ker leže

vsi dohodki iz pomorske carine in odškodnina za boksersko vstajo l. 1901., ki jo Kitajska vevlastem dolguje, pri inozemskih bankah. Toda državni zaklad znaša, baje samo 2 milijona taolov, dohodkov ni, kredit države pa je enak ničli. Predsednik državne banke je svoje mesto zapustil, podpredsednik pa vleče posle naprej, kakor se pač da jo. Vse filiale banke v provincijah so vstasi konfiscirali, le v dveh pristanišjih so rešile denar filialk inozemske banke. Baje ima kitajsko finančno ministrstvo samo 1 milijon M na razpolago! Zapuščina rajne cesarice Tsusi znaša le 12 milijonov M. Tudi to je seveda malenkostna vsota. Zdaj se Juanšikaj trudi, da bi dobil posojilo od nekega belgijskega sindikata, toda ameriški udeležniki so jako rezervirani. Bomo videli, kaj modri Juanšikaj napravi.

Državni zbor.

Včeraj je nadaljevala zbornica proračunsko razpravo. Rusin dr. Lahodynski očita ministrskemu predsedniku, da sovraži parlament in da tvori nevarnost demokraciji in napredku. Kršč. socialc dr. Schöpfer naglašja, da je v odseku za državne službenice gospodarila demagogija in da sklepov cesar nikakor ne bo sankcioniral. Socialnim demokratom očita, da veliko zahtevajo, dovoliti pa nočejo ničesar. Rusinski socialist Wityk graja, ker se vlada nič ne zanima za vprašanje izseljencev. Posledica je, da izkoriščajo avstrijske izseljence paroplovne družbe, agenti in prekmorska industrija. Govorili so še Schachinger, Cingrija in Potoczek. Nato je razpravljala zbornica o Koernerjevem nujnem predlogu glede imenovanj sodnikov na Češkem. Poslanec Langenhan je vložil interpelacijo, v kateri graja, ker bivajo v avstrijski trdnjavi Riva laški finančni stražniki, ki tvorijo del laške armade in so kot vojaki dolžni poročati vse, kar se jim zdi glede na vojaške zadeve važno. Laška finančna straža biva tudi v Torboli, Ali in Monterosi.

Laška fakulteta.

Boj kakor za proračunsko razpravo, so se zanimali poslanci za laško fakulteto. Resno so razmotrivali, če ne kaže nastaniti laške fakultete v Pragi.

LISTEK.

Veliki poizkus.
Spisal A. Conan Doyle. Iz angleščine prevel J. M.
(Dalje.)

»Dober dan, gospod,« je opomnila gospa Baumgarten ulomilca, ko je stal marčno dostojanstveno med odprtimi vrati.

»V resnici lep dan, Marta,« je odvrnil oni. »No, ne stoj tamkaj kakor kak kip Junone, marveč sukaj se in pripravi kosilo, kajti jaz sem zelo lačen.«

»Marta! Kosilo!« je vzkliknila gospa in se začudeno umaknila nazaj.

»Da, kosilo, Marta, kosilo!« je vpil Hartman, ki je postal razdražljiv. »Ali je kaj čudnega na tej prošnji, ako je bil človek cel dan izven doma? Čakal bom v jedilnici. Vse bo dobro. Sunka, ali klobasa in slive — vsaka malenkost, ki je slučajno pri roki. Sedaj pa zopet stojiš tu in zijaš vame. Ženska, ali se boš zasukala na svojih nogah ali se ne boš?«

Te zadnje besede, izpregovorjene v divji jezi, so imele ta učinek, da je dobra gospa Baumgarten urno zbežala po hodniku in skozi kuhinjo, kjer se je zaklenila v jedilni shrambi in kjer so jo napadli silni histerični krči. Medtem je Hartman odšel v sobo in se v prav slabi volji vrgel na divan.

»Eliza!« je zaklical. »Preklicano dekle! Eliza!«

Mlada deklica je na ta surovi poziv prišla boječe po stopnicah navzdol ter je stopila pred svojega dragega. »Moj dragi!« je vzkliknila in ga objela. »Vem, da si storil vse to radi mene. Zvižaja je to, samo da bi mogel videti mene!«

Hartmannova nevolja vzpričo te nove žalitve je bila tako velika, da celo minuto vsled jeze ni mogel izpregovoriti besedice in mogel samo debelo gledati in stiskati svoje pesti, ko se je boril v njenem objemu. Ko je naposled zopet zadobil svoj glas, se je tako močno raztogotil, da je mlada gospica stopila nazaj in se okamenela od strahu zgrudila v naslonjač.

»Nikdar v celem svojem življenju nisem doživel takega dne,« je vzkliknil Hartman in tolkel z noge ob tla. »Moj poizkus se je ponesrečil. Von Althaus me je razžalil. Dva dijaka sta me vlekla s seboj na javni ulici v gostilno. Moja žena pade skoro v omedle-vico, ko jo zaprosim za kosilo in moja hči poleti name in me objame kakor kak medved!«

»Bolan si, moj dragi,« je vzkliknila mlada gospica. »Tvoj duh blodi. Niti enkrat me nisi poljubil.«

»Ne in te tudi ne mislim,« je odvrnil Hartmann odločno. »Sram te bo di. Zakaj ne greš in mi ne prineseš mojih copat in ne pomagaš materi, da mi prinese kosilo?«

»In ali je vse to za to,« je vzkliknila Eliza in zagrebila svoj obraz v svoj žepni robec, »in ali je vse to za to, ker sem te ljubila več kakor deset mesecev? Ali je vse to za to, da sem prenašala jezo svoje matere? Oh, strl si moje srce, prepričana sem, da si ga!« in začela je histerično plakati.

»Jaz ne morem več prenašati tega,« je rjovel Hartmann divje. »Kaj moja deklica misli? Kaj sem vendar storil pred desetimi meseci, da me je začela tako posebno ljubiti? Ako me imaš v resnici tako zelo rada, potem storiš najbolje, da pohitiš doli v kuhinjo in mi prineseš nekoliko šunke in kruha, mesto da govoriš vse te budalosti.«

»Oh, moj dragi!« je vzkliknilo nesrečno dekle in se vrglo v roke njemu, o katerem je mislilo, da je njen dragi. »ti se malo šališ, da bi svojo malo Elizo pres...!«

Sedaj pa se je zgodilo, da se je v trenutku tega nepričakovanega objema Hartmann še vedno naslanjal nazaj proti koncu divana, ki je bil — kakor pogostokrat pohištvo — v slabem stanju. In zgodilo se je tudi, da je pod tem koncem divana stl čeber poln vode, v katerem je naš fizijolog delal gotove poizkuse glede vibrij jajec in ki ga je imel v svoji vzprejemni sobi, da bi si zagotovil enakomerno temperaturo. Teža deklice, pomnožena s silo, s katero se je vrgla nanj, je povzročila, da se je negotovi kos pohištva udal in telo nesrečnega dijaka je zletelo nazaj

vznak v čeber, kjer so se njegova glava in rami močno zadrli, medtem ko so njegovi dolnji udje brez pomoči capljali po zraku. To je bila poslednja bilka. Ko se Hartmann z nekoliko težavo izkoplje iz svojega neprijetnega položaja, je nerazločno srdito zavpil, vkljub vsem prošnjam Elize odhiti iz sobe, zgrabil svoj klobuk in odhiti ves moker in razmršen v mesto z namenom, da bi si v kaki gostilni poiskal nekoliko okrepčila in tolažbe, ki je ni mogel najti doma.

Ko je korakal duh Baumgartenov, zaprt v telesu Hartmannovem po vijoči se ulici, ki je držala doli v malo mestece in jezo razmišljal o mnogoterih krivicah, ki so se mu prigodile, je opazil, da se mu je bližal nek postaren človek, ki je bil videti, da je precej nadelan. Hartmann je čakal ob strani ulice ter opazoval tega človeka, ki je počasi prihajal, se opotekal od ene strani ulice do druge in z zelo hripavim in pijanim glasom prepeval neko dijaško pesem. Izpočetka je bil pozoren samo radi tega, ker je videl moža tako častitljive zunanosti v tako sramotnem stanju, ko pa je prišel bližje, je postal prepričan, da mora dobro poznati onega, akoravno se ni mogel spomniti, kdaj ali kje da ga je že videl. Ta utisek je postal tako močan, da je, ko je tujec prišel do njega, stopil predenj in si natančno ogledal njegove poteze.

(Konec.)

Baje nameravajo danes predlagati Poljaki v proračunskem odseku, da naj se namesti laška fakulteta v Pragi. Baje se vlada že pogaja v Pragi za nakup primerne prostora. Pogajanja o nameščenju laške fakultete je vodil včeraj posl. dr. vitez Korytowski.

Za železničarje.

Zbornica prične razpravljati o predlogih glede na železničarje v petek dne 15. t. m.

Na nevarni poli.

Avstrijske vlade so neke vrste mešetariji in sicer precej slabi mešetariji, ki posredujejo kupčijo med državo in pa državnoborskiimi strankami. Z majhnimi strankami je stvar precej enostavna, par grošev ali pa nič. Kadar pa pridejo Čehi, Poljaki ali pa nemški nacionalci, takrat je pa stvar že bolj resna; začno se pogajanja, konference, licitacije in rezultat te kupčije se glasi: Poljakom 200 milijonov, Čehom 130 milijonov itd. Zahteve malih strank se imenujejo predrzno izsiljevanje, kadar pa pridejo velike stranke na vrsto, jim se pa nasuje zlata v klobuke in ta uslužnost nosi lepo ime »kompenzacija«.

Tako delajo vse avstrijske vlade; ene dajejo narodnostne koncesije, ki obstoje v tem, da se tu in tam napravi nemška, poljska ali češka šola, drugod zopet imenuje gotovo število čeških, nemških ali pa poljskih uradnikov, in tako naprej. Te stvari, ki se gode velikokrat na račun malih narodov, se težko prenašajo, ali prenašajo se nazadnje vendarle, ker zaradi par takih imenovanj ne bo še narod jemal konca.

Veliko nevarnejša in osodepolna se nam pa zdi pot, na katero je stopila sedanja avstrijska vlada z grofom Sturghkom na čelu, namreč na pot gospodarskih kompenzacij, oziroma na pot razpisnosti in dolgovi. Sicer sta tudi Körber in Beck svojo vlado na ta način držala in svojo barko mimo političnih vrtincev vozila, da sta tu in tam političnim strankam nekaj milijonov v obliki takih gospodarskih koncesij v naročje vrgla, a stvari, ki sta jih na pritisk političnih strank izpeljala, so vendarle »temo« in na gospodarskih potrebah in bodo državi prej ali slej v proseh. Vzemimo n. pr. tursko, bohinjsko železnico ali pa podržavljenje zasebnih železnic na Češkem. Vse te stvari so imele namen dvigniti, pospešiti v Avstriji promet, obrt, trgovino, odpreti nova pota.

Te kupčije, ki jih pa sedanja vlada sklepa, utegnejo pa postati za nas zelo osodepolne. Vzemimo na primer vprašanje kanalov. Strokovnjaki so izračunali, da ne bodo niti toliko donosali, da bi se vzdrževalni stroški z dohodki pokrili. Kanali bodo pasivni. In po pravici rečeno, res ne vemo, kaj bodo tiste ladje vozile, ki bodo plule po severnih kanalih. To je že Bilinski sam spoznal in je zato Poljakom resno svetloval od te zahteve odstopiti in namesto teh kanalov par sto milijonov iz državne blagajne za Galicijo zahtevati. Toda Poljaki so drugih misli in so prepričani, da se bo dalo pri kanalih več profita napraviti.

Naj pa že stvar tako ali tako izpade, gotovo je, da bodo alpske in južne dežele pri takih razmerah zelo prizadete. Nam je naravnost neumljivo, kako se more dobiti kak zastopnik južnih ali pa alpskih dežel, ki gre celo z nekim navdušenjem čez drn in strn s sedanjem večino, ki je vladil in nam s svojimi nečutenimi zahtevami nož na vrat nastavila. Če vlada kaknega uradnika nemške krvi nastavi, se začne tako vpitje, kakor bi se svet podiral, če se pa izda pol milijarde kron, od katere ne bomo mi niti groša dobili in katero bo naše ljudstvo milijonkrat težje prenašalo, kakor kaknega nemškega uradnika, pa pravijo naši liberalci, da je to silno pametna in modra politika, in da moramo biti povrh še hvaležni vsem tistim Slovanom, ki goje tako ljubezen do nas. Nezaslišano!

Nam se zdi, da so na Dunaju res slepi. Trgovina, obrt, industrija, ljudstvo, skratka ves promet teži na jug, težišče države se vedno bolj proti jugu, proti morju pomika, samo naša vlada sili na sever, kakor da bi imeli na ruskih stepah in pruskih pokrajinah kako bodočnost. Na severu kanale, pri nas pa kozje steze!

Proti takemu bagatelizovanju alpskih in južnih dežel so se uprli tudi nemškonacionalni poslanci in Steinwender je napisal v petkovih številkah »Tagespost« par prav krepkih besed. List piše sledeče: »Prebivalci alpskih dežel veljajo po pravici za pahljave ljudi in gospodje severnih dežel so mislili, da bodo gospodje iz juga ne samo mirno gledali, ampak tudi

mirno plačali. Iz tega pa ne bo nič! Južne dežele bodo ne oziraje se na politične in narodne difference skupaj držale kot en moč. Tudi mi bomo zahtevali, kar potrebujemo, in kar nam gre. Ne oziraje se na vsote, katere oni zahtevajo, bomo sestavili naš program. S tem pa še ni rečeno, da bomo poljske, češke in dunajske zahteve kar tako sprejeli, ne da bi jih preje temeljito preiskali. Ne, zaračunali bomo do pičice, in nimamo nič proti temu, če se tudi nam vse zaračuna. Vse, kar potrebujemo, ne samo par grošev in to za vse! Samobesbi se razume, da ne bomo pri tem naših davkoplačevalcev pozabili in tudi državnih financ in državnega kredita. Če se vlada za te reči ne zmeni, se bomo pa mi za te stvari brigali.«

Mi smo tudi teh misli.

Italijansko-turška vojska.

V Afriki.

Iz Tripolisa se uradno poroča, da se ni v Tripolisu in Ainzi ni nič novega zgodilo. Dne 10. t. m. zjutraj so Lahij odposlali 8 bataljonov, eno gorsko brigado in 3. divizijo karabinierjev rekognoscirali na vzhodni fronti do Sahela, Ghoza in Karana. Sovražnik poizvedb ni ovrnil. Vojaki so se zvečer vrnili v laško utrdbo nazaj izvzemši en bataljon, ki se je utrdil ob južni meji oaze. Iz Ainzare so pa rekognoscirali Lahij na tri strani do 10 kilometrov daleč. Iz Homsa se nič novega ne poroča.

Nadalje se poroča iz Tripolisa čez Pariz, da so pričeli Lahij ofenzivo tudi pri Derna in Bengasiju. Italijanski poveljnik, ki poveljuje 40.000 vojakom, namerava zajeti Turke in Arabce, katerim poveljuje Enver bej in zasesti gorovje za Bengasijem.

»Jeni Gazette« poroča iz Tripolisa, da se zbirajo rodovi Tibo in Tuare z namenom odkorakati proti obrežju. Sultan je daroval 3000 funtov za rodbine pri Tripolisu padlih vojakov in prostovoljcev.

Proti Italijanom v Tripolisu.

Turki za zdaj ne bodo izgnali iz Smirne Italijanov, ker se je zavzel za nje nemški poslanik. Pač pa izženejo Turki Lahe iz trdnjav. Ko se je pričela laško-turška vojska, je zapustilo veliko Lahov Turčijo. Ker Turki Lahov niso izgnali, se vračajo Lahij v Turčijo, ki jim dovoljuje povratek izvzemši v Solunu, Smirni, Valoni in v Dardanelih.

Francija posreduje med Lahij in Turki.

»Jeni Gazette« poroča, da namerava Francija posredovati za mir med Lahij in Turki. List poroča, da bi Turčija odklonila posredovanje v sedanjem trenutku, ker bi premirje Turčiji škodovalo.

Nevarnost rusko-turške vojske.

Turška vlada se še ni odločila, kakšno stališče zavzame glede na dardanelsko vprašanje. Turki se boje, da, če odklonijo rusko zahtevo, bi Rusija lahko napovedala Turčiji vojsko. Francija je baje že pritrdila Rusiji, tudi Angleska je volnejša ugoditi Rusiji, kakor prejšnje čase. »Daily Telegraph« pa poroča, da je izprožila dardanelsko vprašanje Turčija začetkom laško-turške vojske, ko je hotela dokazati svoje prijateljstvo vsem evropskim velvlastim. Ruski poslanik je vprašal velikega vezirja, kako hoče dokazati svoje prijateljstvo, nakar je izjavila Turčija, da ni izključena rešitev dardanelskega vprašanja. Nadalje se poroča iz Carigrada, da se je političen položaj znatno poslabšal ne zaradi vojske, marveč radi zunanjepolitičnega negotovega položaja. Turki so razočarani radi stališča, ki ga zavzemajo velevalsti nasproti Turčiji. Veliko važnost pripisujejo Turki popotovanju Sasonova v Pariz. Nekateri listi trde, da je bilo to potovanje usodno za Turčijo.

Turki vdrlj v Perzijo. — Perzi proglašajo sveto vojsko.

»New York Herald« poroča iz Teherana, da je prekoračilo 5000 turških vojakov perzijsko mejo pri Salmasu. Turki ostanejo v Perziji, dokler je ne zapuste ruski vojaki. Visoka perzijska duhovščina je izdala oklic, v katerem poziva Mohamedance na sveto vojsko, češ, da hočejo tujci uničiti mohamedanstvo, kar dokazuje laško-turška vojska.

ZAROKA V VLADARSKI RODBINI.

Dunaj, 11. decembra. Nadvojvodinja Izabela, hčerka nadvojvode Friderika, se je zaročila z bavarskim princem Jurijem, vnukom našega cesarja, sinom bavarskega princa Leopolda in princinsinje Gizele. Včeraj sta se pripeljala nadvojvoda Friderik in princ Jurij v popolni gali v Schön-

brunn, kjer sta prošila cesarja, da dovolji zaroko, kar je vladar tudi dovolil.

RESNA POROČILA Z BALKANA.

Turki so zastražili v Makedoniji železniške proge, ker se boje, da bi Bulgari poizkušali ovirati železniški promet. Turki trde, da ne pospešujejo vstaje v Makedoniji zgolj Bulgari, marveč tudi Italijani. Bulgarski poslanci so dobili poročilo o podrobnostih klanja v Ištepu. Ko je bila razstreljena mošeja, so napadli mohamedanci Bulgare s sekirami, gorjačami in nožmi. Ubili so 20, nevarno ranili pa 150 Bulgarov. Turški vojaki so preprečili hujše klanje. Mohamedanska sodrga je tudi ropala. Škoda je ogromna. Iz Soluna se poroča, da je našel na progi Solun-Skoplje med Strumnico in Demir Napuom železniški čuvaj dve bombi, ki ju je odstranil, predno se je pripeljal poštni vlak. V Monastiru so aretirali neko žensko, ker so našli pri njej dve bombi. O bulgarskem napadu na turško stražo pri Kirmizitatu so došla v Carigrad poročila, da so streljali na Turke kmetje, ki so tudi zažgali eno stražnico. Bulgarski car Ferdinand je sprejel deputacijo sobranja, ki mu je prinesla addresso kot odgovor na prestolni govor. Car je deputacijo nagovoril in želel, da naj se posveča pozornost resnim vprašanjem socialne kulture. Povsod vladaj pravica, red in dobra uprava. Vodilno naj bo častihlepeje, da postane Bulgarija najvarnejša in najresnejša balkanska država.

Dnevne novice.

+ Za zelo neumne ima »Narod« svoje obžalovanja vredne pristaše in se v tem oziru res ne moti. Če bi »Narod« ljubljanskemu liberalcu rekel, da je pasja figa cekin, bi tudi verjel. Včeraj piše »Narod«, da se mi lažemo, če trdimo, da ni hotela narodnonapredna stranka dati ljubljanskemu meščanstvu modernega volilnega reda, kajti leta 1906 je ljubljanski občinski svet sklenil moderno postavbo, glasom katere bi dobili vsi oni volilci, ki po starem redu niso imeli volilne pravice, šest mandatov v občinskem svetu. — Občudujte, ljudje božji, to modernost! Dobrih 15 let so zahtevali brezpravni ljubljanski sloji modern občo volilni red in šele leta 1906 se je Hribar ponižal, da je predlagal — četrto kurijo! I. razred 9 svetovalcev liberalnih, II. razred 9 svetovalcev liberalnih, III. razred 9 svetovalcev liberalnih, IV. razred 6 svetovalcev, vseh skupaj 33 svetovalcev, od teh gotovo 30 liberalnih! To bi bilo moderno, kaj? Po občinskem volivnem redu pa, ki ga je izdelala S. L. S., imamo 45 občinskih svetnikov izmed vseh štirih strank, kolikor jih je v Ljubljani in vsaka ima primerno število, kakor odgovarja njeni dejanski politični moči. To je res moderno. Če se pa »Narodu« zdi še vedno vredno čakati o 7 Nemcih, je to stvar okusa, pametni ljudje že davnej na to liberalno narodno hinavščino nič ne dajo. Nemci imajo toliko zastopstvo v novem občinskem svetu, kolikor je primerno njihovemu številu in njihovi politični ter gospodarski poziciji v Ljubljani, nič več in nič manj. In kakor Nemci tako so svoji dejanski moči primerno zastopani liberalci, pristaši S. L. S. in soc. demokrati. To je demokratično. Ni pa bilo demokratično n. pr. to, da so se liberalci svoj čas v drželnem zboru zvezali z zastopniki 70 nemških veleposestnikov in v zvezi z njimi zasedli drželní odbor ter ogromno večino slovenskega ljudstva terorizirali. Toliko in toliko ljubljanskih, doslej brezpravnih meščanov vendar ni moglo čakati na volivno reformo tako dolgo, da bi Nemci iz Ljubljane izginili, ali čudežnim potom ali po kakšni epidemiji, ki bi se izključno le Nemcev lotila ali pa povodnji, v kateri bi samo Nemci utonili — ali kako si liberalci to predstavljajo. — Sicer pa je to zaganjanje v Nemce kaj farizejsko. Ne bo dolgo in liberalci bodo v novem občinskem svetu delali Nemcem najgloblješe komplimente. Torej nekoliko manj hinavstva!

+ Nezaslišano. Dr. Karel Triller je glasom poročila v »Narodu« 10. t. m. na shodu v Planini med drugim tudi to-le izjavil: »Javno hočem pribiti, da tisti poslanec, ki razglša politični boj kot, ne dela pošteno!« S tem je dr. Karel Triller javno napadel svojega tovariša dr. Ivana Tavčarja, ki je bil tisti poslanec, kateri je na shodu v Zireh v kranjski deželi politični boj kot razglasil, češ, liberalcem groš, klerikalcem knof. Mi smo radovedni, kako bo dr. Tavčar Trillerju, ki mu javno očita nepoštenost, odgovoril.

Novi duh v armadi. Pod tem naslovom se bavi Schönererjevo glasilo »Alldeutsches Tagblatt« z določbami novega vojaškega vadbene pravilnika, ki dajejo nekoliko več pravice »mo-

stvi razumljivim jezikom«, t. j. ki upoštevajo čisto samoposebi razumljivo dejstvo, da v armadi vendar ne gre za gospodstvo nemščine, marveč za brambo skupne domovine pred zunanjimi in notranjimi sovražniki. Pot pa, ki pelje do hitrejšega (novi reglement je mišljen za dveletno službo) in temeljitejšega izvežbanja moštva v to svrhu, more voditi edinole po jeziku, ki ga vsak popolnoma razume, pa naj je ta jezik že nemški ali pa — bognasvaruj — slovanski: slovenski, hrvaški, češki, poljski. O tem cilju in tem potu za pametnega človeka — tudi normalnega Nemca — ne more obstajati niti za hip najmanjši dvom, in ako je bila še pred leti v Avstriji mogoča »Zde-afera«, na katero se »Alld. Tgbl.« sklicuje, kaže to le, kako dolgo so v Avstriji vladali srednjeveški predsodki, ki niso znali ločiti med golim nemštvom in skupno državo in enotno armado. Bil je skrajni čas, da so ti državi in armadi tako škodljivi predsodki končno začeli kopneti — saj so časi resni in ne dopuščajo več samoljubnega obotavljanja. Tembolj značilno za vsenemško pamet in moralno je, da se zgraja nad novim reglementom, češ, da jasno kaže, da vodilni krogi enotnosti armade ne isto- vetijo več z nemškimi interesi kot takimi in da tem krogom nemški poveljni jezik ne pomenja nič drugega, nego sredstvo za enotno vodstvo in upravo armade. To da se naj nemško ljudstvo že enkrat nauči razumeti in zapopasti, da bo videlo stvari tako, kakor so. Vsenemški prenapetost bi torej hotel, da bi naj naša armada, to krvavo breme in obenem nedotakljivi ščit in ponos vseh narodov v monarhiji, služila zgolj nemškim, da, vsenemškim ciljem in se zgraja nad tem, da temu ni tako?! Človek ne ve, ali bi se smeljal toliko prismojenosti ali pa bi pljunil nad toliko nesramnostjo in podlostjo. Vodilni krogi pa na tem lahko spoznajo, kako so si dosedaj nemške prakso v armadi razlagali — Nemci in ne morda slovenski »klevetniki«.

+ Novo pomembno naselniško društvo »Heimstatt« so ustanovili Vsenemci, katerim »Südmarka« še vse premalo dela. Poleg društva so ustanovili tudi »Heimstättenbank«. Na ustanovnem občnem zboru, ki se je vršil 5. t. m. v Gradcu, je bilo povedano, da se prva društvena podružnica ustanovi v Št. Ilju v Slovenskih Goricah. Iz Št. Ilja je v glavnem odboru novega društva Franc Fischereder.

+ Liberalen prispevek z Brezlj. Pristaše liberalne stranke gostilničar Pezdih na Brezljah je daroval za »Ljudski sklad« 25 K, ker mu je p. Henrik Damiš odpustil žalitev.

+ Volilna agitacija na Hrvaškem. Iz Zagreba poročajo: V 88 volilnih okrajih se je razvila velikanska volilna agitacija za volitve v hrvaški sabor. Hrvaško-srbska koalicija je postavila lastne kandidate v 63 volilnih okrajih, v ostalih pa podpira ostale opozicijske kandidate. Stranka prava je postavila kandidate v 51 volilnih okrajih, opozicijska kmečka stranka je postavila kandidate v 34 volilnih okrajih. Ban Tomašič kandidira v prvem zagrebškem volilnem okraju. — Hrvaški ban je izdal volilni oklic, v katerem izjavlja, da je obdržal bansko čast, dasi ni dosegel, kar je nameraval. Korist dežele zahteva, da ostane. Dosegel je, da se je zvišala tangenta in da se bo gradila železnica v Liki. — V Otočcu so zaprli kandidata koalicije dr. Budisavljeviča in dr. Polovina, v Ogulinu pa nekakega uglednega občinskega funkcionarja. Posebno huda nasilja se vrše v Draganiču. Pravaškega kandidata dr. Pazmana so žandarji s silo odvedli na kolodvor in ga odpeljali v Zagreb. Draganiškega učitelja so brzojavnim potom prestavili v Zrinj. Zaprli so pravaša Zoriča, ker je agitiral za Pazmana. Vladne shode sklicujejo žandarji in ukazujejo ljudem v imenu postave, da se jih morajo udeležiti. Tudi v Zagrebu je ves banski aparat na nogah. Policija in uradništvo že cel teden agitira. Včeraj so pozvali Hrvate železničarje v mažarsko šolo in jim tam zabijevali, da morajo glasovati za madžarona Spevca, ker sicer bodo čutili posledice. Če zmaga ban, ne bodo te volitve izraz ljudske volje, ampak surove oborožene sile!

+ Liška železnica se glasom uradnega lista hrvaške deželne vlade prične graditi prihodnjo spomlad.

— Vnovčevalnica za živino pri Gospodarski zvezi izda prihodnji teden zopet seznam povpraševanj in ponudb. Zivinorejce opozarjamo, da naj zadnji čas do prihodnje srede naznanijo Gospodarski zvezi, kako živino imajo na prodaj oziroma bi radi kupili.

— Iz Spodnjega Logatca. Pretečeno nedeljo smo imeli društveno predavanje, katerega se je udeležilo lepo število članov izobraževalnega društva.

Predaval je gosp. Fr. Kerhne o velikih uspehih društvenega življenja, ki se kažejo v naši javnosti.

— **Člani »Prometne zveze«** z bohinjske proge prirede dne 17. t. m. ob 11. uri sestanek v hranilnični dvorani v Go. Jah. Vabljeni so zlasti tovariši s Primorskega.

— **Občinske volitve.** V Kamini gori je pri občinskih volitvah zmagala S. L. S. na celi črti v vseh treh razredih z veliko večino. Stranka »brez imena« je popolnoma padla in z njo tudi liberalni učitelj J. Zagar ter vodja sladki socialni demokrat Ivan Debevec. — V Prečni pri Novem mestu se je posrečilo liberalcem z nečuvnimi nasilstvi dobiti večino. Storili so se primerni koki, da se liberalci svojih nasilstev ne bodo dolgo veselili. — Dne 5. decembra je pri občinskih volitvah na Dobrovi pri Ljubljani zmagala na celi črti s sijajno večino S. L. S. Teden pred volitvijo se je na zunaj pojavila neka »Gospodarska stranka«, ki je hotela dosežati občinski odbor z županom Laznikom vred vreči. Da niso bili to nič drugega kakor skriti liberalci, je samo ob sebi umevno, zato so tudi tak konec vzeli.

— **Novi izvirni slovenski ig-i.** Prihodnjo nedeljo se igra na »Ljudskem odru« v Ljubljani nova izvirna drama v štirih dejanjih »Božja dekla«, spisal dr. L. Lenard. Igra je prirejena samo za ženske vloge. — V založbi izobraževalnega društva v Slovenski Bistrici je izšla ljudska igra s petjem v petih dejanjih »Mala pevka«. Cena: 5 zvezkov 5 kron.

— **Nova hrvaška drama.** Ivo Vojnović je izročil zagrebški gledališki upravi novo dramo: »Dama s solničnic«. Dejanje se vrši v Benetkah, kjer Vojnović biva in se osredotočuje v junakinja — moderni zločinski ženi. Delo je baje zelo dovršeno.

— **Vojške vesti.** Dunaj, 12. decembra. Za naslednika dosedanjega sekcijskega načelnika v vojnem ministrstvu Blaža Šemua bo po informacijah »Militär. Korr.« imenovan dosedanji poveljnik 47. pehotne divizije v Kotoru fml. Wilhelm Buschek.

— **Aviatika na Reki.** Z Reke poročajo: Aviatik Prodan se je 10. t. m. dvignil v bližini petrolejske tovarne ob navzočnosti številnega občinstva v zrak s svojim letalnim strojem. Ko je letel približno 6 km daleč, je zavzel smer proti Opatiji ter se končno med odobravanjem občinstva spustil na mesto, odkoder se je dvignil. Prodan je dobil s tem poletom 1000 K nagrade od notranjega ministrstva in 1000 K od reškega magistrata, kakor tudi zlato plaketo. Prodan namerava svoj polet prihodnjo nedeljo ponoviti.

— **Požar na Proseku.** Od nedelje na ponedeljek (okoli polnoči) je nastal v hlevu g. Ivana Balarča na Proseku požar. V hlevu je bilo več konj in krav, nad hlevom pa nad 40 centov sena. Telefonirali so gasilcem v Trst, ki so tudi prihiteli z več brizgalnicami in po 4urnem napornem gašenju se jim je posrečilo rešiti polovico hleva, druga polovica je zgorela do tal. Živali so rešili še pravočasno. Škode je 7 do 8000 K, ki je pokrita z zavarovalnino. Ne ve se, kako da je nastal požar.

— **Posledica Windspachovega poluma na Reki.** Najstarejša reška žitna tvrdka Josip Maylander in sin je bankrotiral. Aktiv je 90.000 K, pasiv 180 tisoč kron. Šef tvrdke je Windspachu podpisal več menic, ki bi jih moral sedaj sam plačati. Windspacha so včeraj aretirali, ker mu je dokazana goljufija z menicami. Ko mu je sodnik napovedal aretacijo, je Windspach prosil, da sme za nekaj trenutkov še domov. Sodnik mu je to dovolil. Ko je Windspach prišel domov, se je pokušal ustreliti, a sta to preprečila redarja, ki sta ga spremljala.

— **Tatvine kave v Trstu.** V tržaški prosti lukii so se zadnji čas zelo množile tatvine kave. Pretekli teden so aretirali več delavcev, ki so bili udeleženi pri teh tatvinah. Pri petih trgovcih, ki so prodajali ukradeno kavo so bile izvršene hišne preiskave. Škoda je znatna.

— **Z Vrhniko.** Dne 8. t. m. je uprizorila »Bogomila« »Nežko z Bleda«. — Dne 10. t. m. je imela skupina J. S. Z. shod. Pri tej priliki se je ustanovila za šivilje lastna skupina J. S. Z.

— **Za obmejne Slovence,** ki je zanje prevzela skrb »Slovenska Straža«, stori lahko vsaka nekaj na ta način, da kupuje blago, ki je na prodaj v korist obmejnim Slovincem. Opozorjamo naše gospodinjke posebno na Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovincem. Ta kavna primes je najizbornejši kavni pridatek, in je vsaka naša gospodinja, ki jo rabi, z njo popolnoma zadovoljna, kajti s to kavno primeso se napravi najboljša kava. Kolinska kavna primes je — to je treba tudi še posebej poudariti — edino pristno domače

blago te vrste. Gospodinjke kupujte vse brez izjeme samo pristno domačo in izobno Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovincem, ki je pristna le, ako ima na ovitku pečatnik »Slovenske Straže«.

— **Izseljevanje črez Trst se množi.** Novembra meseca so se znatno pomnožili transporti izseljencev na parnikih Austro Amerikane. Medtem ko je v istem mesecu lanskega leta odpotovalo iz Trsta v severno Ameriko 584 in v južno 879, skupno 1463 oseb, je odpotovalo letos 1189 oseb v severno, 1104 v južno Ameriko, skupno torej 2293 oseb!

— **Kasanski most črez Volgo se je podrl.** Vsled močnega leda so se porušili stebri tega mosta in blizu 200 delavcev, ki so v tem trenutku most prehodili je padlo v reko. Doslej so našli štiri mrljice. Rešilno delo se nadaljuje.

— **Iz ljudsko - šolske službe.** Mesto suplentinje Ivane Zupan, ki pride na II. mestno deško šolo v Ljubljani, je imenovana za Vič pri Ljubljani suplentinja Ema Schmidmayer.

— **Razburjenje med poštnimi u-lužbenci.** V seji velikega odbora poštinih adjunktov in poštinih oficijantov so odstopili vsi vodilni člani osrednjega društva glede na nezadovoljnost, ki vlada med člani, ker se ne izpolnijo njih zahteve in so odklonili vsako odgovornost. Iz province je došlo veliko brzojavk, ki pozivajo organizacijo, da naj prične boj.

— **Imenovanja pri pošti.** Kot »Kor. Wilhelm« poroča, bo z novim letom imenovanih 135 poštinih oficijalov za višje poštne oficijale, 131 poštinih asistentov za poštne oficijale in 103 poštini praktikanti za poštne asistente.

— **Prememba posesti.** Kavarno »Zgur« v Novem mestu je kupil vpokojeni policijski oficijal Schweiger za 9000 K. Kavarna pride v njegovo last z novim letom.

— **V pijanosti utonil.** V soboto so našli v potoku Zgoša 28letnega Ivana Pogačar iz Zgoša, okraj Radovljica. Baje je padel v pijanosti v vodo in utonil.

— **Dekle skočilo v Savo.** Včeraj so ljudje blizu Tomačevega videi 18- do 20letno dekle, ki je prebredla malo stransko strugo in potem sedla na breg velike Save. Naenkrat je izginila očem in prejkone poiskala smrt v mrzlih savskih valovih. Doslej nesrečnice še niso potegnili iz vode, in tudi ni nič znanega o njeni identiteti. Ogrnjena je bila v sivo pelerino, na glavi je imela temno čepico.

PREFOVEDANE ZBIRKE ZA SVOJCE PADLIH LAŠKIH VOJAKOV V TRIPOLJU.

Tridentinski laški listi se pritožujejo, ker je zabranilo šolsko namestništvo nabirati zbirke za svoje padlih laških vojakov v laško - turški vojski. Okrajna glavarstva so povabila več nabirateljev.

Štajerske novice.

— **Štajerski deželni zbor.** Iz Gradca poročajo listom, do bo štajerski deželni zbor razpuščen, ako ne bodo imeli pogajanja med slovenskim in nemškim zastopstvom v deželnem zboru ugodnega izida.

— **Nemške šole na Sp. Štajerskem.** »Grazer Tagblatt« prinaša poziv dunajske podružnice nemškega Schulvereina, ki si je nadala ime »Ottokar Kernstock«, naj Nemci zlože Kernstockov sklad 20.000 K po 10 K in svrhu ustanovitve nove nemške šole v kakem slovenskem spodnještajerskem kraju. — Slovenci, vzgledujte se na naših narodnih nasprotniki!

— **Društvo proti jetiki v Celju.** Razširjeno je mnenje, da je jetika težko ozdravljiva ali celo neozdravljiva bolezen. Tega mnenja je ljudstvo — zdravniki pa ne. Ljudje imenujejo jetiko (sušico ali tuberkulozo), zadnje pojave jetike, ko je človek že zelo hudo bolan, ko hudo kašlja in komaj plazi okoli bled in suh kot kost in koža. Tak človek je seveda težko ozdravljiv. A zdravniki vedo, da jetika nima vedno te oblike. Človek je lahko jetičen, pa nič ne kašlja, je prav dobro rejen, celo lepo okrogel — rožice na licih. Tak človek živi lahko zelo dolgo. Rajni svet oče Leon XIII. zbolel je na jetiki v 17. letu svoje starosti, a dočakal je še 95. leto. »Jetičen« je tak človek, ki ima v sebi kal bolezni, ki je sicer razrušila nekatere dele telesa, vendar take, ki za življenje niso neobhodno potrebni. Iz take jetike se seveda lahko razvije nevarna jetika. Tako skrito jetiko nosi v sebi premanogo ljudi. Če so v dobrih življenjskih razmerah, se zdravi jetika prav lahko, včasoma celo sama, brez zdravnika in brez zdravil in dotični človek niti ne zve da je bil bolan. Ti slučajji so zelo pogosti. Nebroj drugih slučajev pa ozdravijo zdravniki, če bolezen ni bila zamujena. Radi teh dveh vrst slučajev sma-

tramo zdravniki jetiko za zelo ozdravljivo bolezen. Zdravi se pa jetika ne samo z zdravili, temveč tudi s higijeničnimi pripomočki. Te pa mora poznati vsak človek bodisi bolan ali zdrav — bolan, da ne širi bolezni na druge, zdrav, da ve kako se treba varovati jetike. Kake so »dobre življenjske razmere« pri katerih se jetika ozdravi sama, in kateri in kako so higijenični pripomočki, s katerimi se zdravijo oboleli in s katerimi se zdravi varujejo jetike — tega ne pišem tu — premalo prostora. V to treba javnih predavanj. Še druge pripomočke imamo zoper jetiko. Z vsem kar služi glede te bolezni človeštvu v prid, bavilo se bo »Društvo proti jetiki v Celju«. Veleblagorodni gospod okrajni glavar baron Müller - Nirmstein v Celju prevzel je zelo hvalno delo, ustanoviti tako društvo. Tekom enega leta nabral je že 18.000 K! Obresti tega kapitala pridejo že sedaj jetičnim v prid. Iz istih je g. glavar tudi dovolil v smislu svojega predloga, objavljenega v časnikih, nabavo sklopičnih slik za javna predavanja o jetiki. Izrekam tem potom zahvalo! Društvo ki ni še konstituirano in ki ga zastopa gospod baron sam, se ustanovi, ko bo gotova vsota, (30.000 K) vplačana. Gospod baron, ki se v tem oziru res mnogo trudi, utegne to vsoto popolniti v kratkem času. Da tako delo zasluži priznanja, je jasno, a tudi dejanska hvaležnost je potrebna. Slovenci v tem oziru niso bili nehvaležni. Žrtvovali so posamezniki kar po tisoč kron, velike vsote tudi okrajni zastopi, posojilnice in drugi. A premnogo je Slovencev, ki potrebujejo pomoči od tega društva in dolžnost vsacega Slovenca je, da pospešuje to društvo in žrtvuje zanj po možnosti. Priporočljive so tudi prireditve s koristnimi predavanji o jetiki, o kateri priliki se nabere tudi nekaj za društvo. Gospodi zdravniki, ki hočejo predavati, dobijo po istem društvu že sedaj pripomočke za predavanje in se nabavi teh tim več, čim živahnejše bo povpraševanje po istih. Stopimo vsi v bojno vrsto zoper jetiko. Sovražnik ni nepremagljiv. Druge p. n. časnike prosim za ponatis tega članka. — Dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju.

— **Hvaležni defraudant.** Pred nekakimi petimi leti je poslal nek trgovec v Gradcu svojega uradnega slugo s 40.000 kronami na pošto. Sluga Karel Beringer pa denarja ni oddal na pošto, temveč se je z njim odpeljal v Ameriko. Vsled velike denarne izgube je prišel trgovec v finančne neaprili, ki so mu zlasti letos povzročale težkote. Te dni pa je dobil trgovec od svojega nekdanjega sluga daljše pismo, v katerem ga prosi, naj mu odpusti njegovo dejanje. Istočasno je bil priložen pismu ček za 40.000 K in zaostalimi obrestmi. Beringer poroča obenem v pismu, da se mu je posrečilo pridobiti z lesno trgovino veliko premoženje.

— **Drobne novice.** V mariborski stolnici ima od 10. do 21. decembra advetna predavanja zvečer od 7. do 8. ure jezuit P. Gebhard Fröhlich iz Dunaja. — Predstava »Razbojniki« je dne 10. dec. v mariborskem Narodnem Domu dobro uspela. Gledališče je bilo popolnoma razprodano. — Kmetijska podružnica pri Sv. Jurju ob južni železnici ima v nedeljo 24. dec. občni zbor v Kinzlovi gostilni v Sv. Jurju. Predava ravnatelj Belle. 17. dec. pa je predavanje v Dramljah, 31. dec. pa v Bukovžlaku. — K smrti na vislicah je bil ob garnizijskega sodišča v Gradcu obsojen infanterist Jožef Reiter, prostak gornještajerskega deželnobrambovskega pešpolka. 23. julija so našli ubitega nekoga hlapca Janeza Putza, ki je bil tudi oropan vsega, kar je imel pri sebi. Dokazalo se je, da je morilec Reiter. — Življenje je rešil v Slovenji Bistrici nek Beguš petletnemu dečku Francu Kandlerju, ki je padel z brvi v bistrski potok. Ležal je nezavesten v potoku; spravil ga je zopet k življenju. — Nesreča s staro puško. Posesnik Franc Zgalin v brežiški okolici je dal 8. t. m. svojem sinu Martinu staro zarjavelo puško in ga je pozval naj jo skuša sprožiti. Sin je očeta res ubogal, a puška se je pri strelu razletela, konci cevi so sfrčali na vse strani, ena ostrina pa je zadela sina Martina tako nesrečno v prsa, da se je smrtnonevarno ranjen vrgel pred očetom. Prepeljali so ga v breško bolnišnico. — Na postaji Spodnji Dravograd se je 8. dec. ponesrečil kurjač Franc Koler. Po nerodnosti je prišel z roko med stožce, ki so mu levo roko čisto zdrobili. Sedaj leži v graški bolnišnici. — V Mariboru so zaprli kavarno »Transvaal« zraven koroškega kolodvora. V kavarni so se dogajali zadnji čas škandali, ki so nasprotovali § 512 drž. zak. Kavarno so radi tega uradno zaprli. Sploh se govori, da se v marsikaterih mariborskih gostilnah dogajajo reči, ki postavljajo mariborsko

nemško inteligenco v čudno luč. — Velike tatvine so pa dnevnem redu v radgonskem okraju. Posebno blizo Božiča se tatvine in vlomi leto za letom čudno ponavljajo. Tatvino uganjajo ogrsko-ciganske tatinske druhal, ki jim pa niti žandarmerija ni kos, ker so v svojem poslu preveč zviti in zbrhtani. — Uboj v Radgoni. V nedeljo dne 3. dec. opolnoči se je vračala družba natrkanih Radgončanov domov čez Muro. Na ulici sta se sprla meščanski sin Edvin Bouvir in neki Franc Cmur. Po kratkem prepiru je Cmur obdelal Bouvira z nožem tako močno, da je ta obležal v krvi. Bouvir je na naslednjih umrl. Cmura so zaprli.

— **Deficit za deficitom.** Zadnjič smo poročali, da mora mariborska občina radi slabega gospodarstva najeti posojilo in zvišati občinske doklade na stanarino. Enaka vest prihaja sedaj zopet iz Gradca. Proračun mesta Gradec za leto 1912 izkazuje nič manj nego 1.107.023 K primanjkljaja. Uporabljene so poleg tega že vse rezerve, občinske doklade so izredno visoke, a še je — primanjkljaj. To je mogoče samo tam, kjer gospodarijo taki ljudje kot so nemški liberalci in nacionalci. Mesto Gradec bo moralo najeti zopet novo posojilo, povišati razne doklade in s tem obremeniti srednje in nižje sloje. Nemška nestrpnost se pri Nemcih samih bridko maščuje.

— **Dva lepa shoda** je priredila v nedeljo dne 10. decembra Slovenska Kmečka zveza. Pri Sv. Andražu v Slov. Goricah sta zborovala poslanca dr. Korošec in Brenčič, v Selnici ob Muri pa se je vršil velik shod obmejnih Slovencev. Nad 200 jih je bilo na zborovanju. Govorila sta poslanec Roškar in Fr. Žebot. Shodu je predsedoval znani odlični župan g. Hanc. Na obeh shodih je ljudstvo pozdravljalo naše poslance in jim izreklo zaupanje.

— **Doigral je ... Kdo?** Dr. Vekoslav Kukovec. V času, ko stoji ogromna masa slovenskega spodnještajerskega ljudstva na strani svojih poslancev voditeljev, v boju za pravice narodove, ko se gre za to, ali bodo naši deželni poslanci izvajali za naše slovensko ljudstvo to kar mu gre, pa se najde neki dr. Kukovec, ki gre v Gradec in tam, kot predsednik republike, razklada svoje nazore.

Koroške novice.

— **Občinske volitve na Koroškem.** — Slovenska zmagala. Pri občinskih volitvah v Lipi nad Vrbo na Koroškem so zmagali Slovenci. Med koroškimi Slovinci vlada veselje nad to zmago, ker je ta občina na zelo eksponiranem kraju.

— **V Tripolju** sta hotela pobegniti dva učenca iz Celovca. Pripeljala sta se že do heke in sta si ogledovala imenitne ladje, pa nista vedela, s katero bi se peljala Lahom na pomoč. Policaj jima je razkazal vse velike ladje; med tem pa so že prišli po nju stariši iz Celovca, ki so bili brzojavno obveščeni. Sedaj sta zopet v Celovcu in pravita, da je jako koristno, če človeku ni treba gledati vsak dan celovskega lintverja, ker se po svetu še veliko lepših stvari vidi, kakor je zmaj na Novem trgu koroškega glavnega mesta.

— **Celovski denarni zavod v finančni stiski.** Splošna bančna in hranilna akcijska družba v Celovcu, ki je svojo glavnico od 200.000 na 500.000 K zvišala, je izplačila ustavila.

— **Velikovec.** Akoravno imajo Velikovečani nemškega kateheta Almerja, vendar pridno zahajajo ravno od tega časa, ko je Almer tukaj, nemški pastirji semkaj loviti duše za »lutriš vero«.

— **Živnorojska zadruga za Ljubče in okolice** je kupila Štiberjevo posestvo na Belšaku za 10.900 kron in bo tam napravila planinske pašnike.

Razne stvari.

— **Hofrichter** je zopet poizkusil zvezo z zunanjim svetom. Nekemu vojaku, ki je stražil, je dal neko pismo in mu obljubil nagrado, če pismo ekspedira. Vojak je izročil pismo ravnateljstvu vojaške kaznilnice v Möllersdorfu, ki je obsodilo Hofrichterja v 21dnevni samotni zapor. Hofrichterjeva žena namerala je dni vložiti pri sodišču prošnjo za ločitev zakona.

— **Duhovnik umorjen.** Iz Budimpešte poročajo, da je bil v kraju Nyustya 11. t. m. ponoči umorjen in oropan župnik Ivan Komora.

— **»Pesnik« na krivih potih.** V Berlinu je stal v soboto 17letni »pisatelj« Viljem Siebert pred sodnikom radi poskušene sleparije, s katero si je hotel preskrbeti sredstva za tisk svoje drame. Siebert je sin uglednega trgovca, ki ga je vzel v svojo trgovino zato, ker ni v šoli napredoval. Mladi Siebert se je čutil poklicanega za pesnika in spesnil velikansko »dramo« »Robespierre«, katere pa ni hotel noben založnik sprejeti.

Kljub temu, da je »drama« šušmarija polna ortografičnih in stilističnih napak, so se našli brezvestni ljudje, ki so ponudili pesniku, da spravi to delo, o katerem so trdili, da je mojstrski umotvor, v javnost, ako jim preskrbi stroške za tisk. Mladenec je najel pri nekem kreditnem zavodu na ime nekega bogatega znanca posojilo 30.000 mark. Sleparija je prišla kmalu na dan in Siebert je bil obsojen na tri mesece zapora; to kazen so pa znižali z ozirom na duševno stanje mladega fantasta, ki si ni bil svest dalekosežnosti svojega čina, na šest tednov zapora.

Nemški oklopni zrakoplov. Nemški »Börsen-Courier« je priobčlil naravnost neverjetno vest, da nemška vojna uprava proučava načrt, da zgradi oklopni vojni zrakoplov, ki bi obsegal 100.000 kubičnih metrov, a mogel bi nositi seboj nekoliko sto ljudi. Ta velikan bi plovil s hitrostjo 25 metrov v sekundo.

Strašno dejanje učitelja. Umobolni 35letni učitelj Flüttsch v Mezzaselvi je ustrelil svojega očeta, svojo mater in dve sestrji, tretjo pa smrtno nevarno ranil. Flüttsch je nato usmrtil tudi sebe.

Pogumna gledališka igralka. Dne 7. t. m. je med predstavo v dunajski dvorni operi padla pevka dvorne opere gospa Elizeta in si je izpahnila levo roko. Kljub strašnim bolečinam je izpela svojo ulogo, a ko je došla v garderobo, je omedlela. Vsled nesreče je moral odpasti prvi del zadnjega dejanja.

Aretirani roparski glavar štirinajstkratni morilec. V Podolu Turculniju je aretiral v cerkvi orožniški stražmojster Boc Constantinosco zloglasnega rumunskega roparskega glavarja Pantelimonu. Aretirani Pantelimon je umoril letošnje poletje v Jassayju, Botošaniju, Harlavi in v Piatri Neamcu 14 oseb, med njimi tudi več orožnikov. Ko so ga prijeli, je bil preoblečen v duhovnika.

Mutec dvakratni morilec. V Libonu je umoril mutec Bigay ženo svojege brata in njenega očeta, ki ji je hitel na pomoč.

Nov svetovni rekord v aeroplani. Na letališču v Johannisthalu se je dvignil v petek ob 10. uri 32 min. predpoldne letalec Jožef Suvelack s pasažirjem k trajnostnemu poletu. Rabil je znani Etrich-Rumplerjev enokrovnik »Golob« z motorjem 65 h.p. Ostal je do 3. ure 6 min., torej 4 ure 34 minut v zraku, kar pomeni svetovni rekord v trajnosti. Dosedaj je imel prvenstvo v trajnosti francoski letalec poročnik Gerrard, ki je vstrajal 4 ure 13 minut v zraku. Suvelack je moral zopet na zemljo preje radi prehudega mraza v višavah, nego je bil namenjen. Letalo je bilo obteženo s letalcem in pasažirjem, ki sta tehtala skupaj 153 kg, s 160 litri bencina in 30 litri olja.

Obsojen na 136 let zapora. Neki Stanislav Wegrenter, ki se je izdajal za dramatičnega igralca, je zakrivil po raznih mestih na Nemškem toliko sleparij, da znaša kazen skupno 136 let ječe. Kazen se bo pa skrčila na 15 let, kar je v Nemčiji višek kazni za zločin sleparstva.

Kako rastejo nohti. Nohti zrastejo za $\frac{8}{1000}$ milimetra na teden ali $\frac{1}{100}$ milim. na dan. Torej 4 cm na leto. Poleti rastejo bolj kot pozimi. Najhitreje raste sredinec najbolj počasi pa palec. Tudi imajo nohti desne roke večjo rast, kot oni leve. Da noht znova zraste, potrebuje 140 dni. 70 let star človek bi torej mogel svoje nohtove 186 krat prenoviti.

Rehabilitacija Karla Burga. Neke dunajske novine prinašajo vest, da hoče cesar zopet podeliti Burgu njegov prejšnji naslov in stan. Med tem se zakon z Berio Czuber proglasi morganičnim, dokler ne dobi Czuber visoko plemstvo. Vlada se zanjo zelo zanima in je zadnjič zahteval njeno sliko, kar je dalo povod govorici o rehabilitaciji. Seveda se leta ne izvrši v kratkem, temveč šele čez več mesecev.

Delavski denar izginil v žepu sodruga. Hrvaško krščansko-socialno delavsko glasilo »Glas Naroda« v Zagrebu vprašuje v zadnji številki socialne demokrate, kam je izginilo 1350 K delavskega denarja pekove strokovne organizacije, ki manjka v blagajni. Socialistična glasila molče o tem, a vrabci na strelah že čivkajo, da si je s temi delavskimi žulji omastil brke nek rdečkar.

Iz Tripolisa je prispel v Metković parnik »Sarajevo«, last kapitana Tripkovića iz Kotora. Parnik je ob izbruhu tripolitske vojske najela za prevažanje različnih potrebščin italijanska vlada ter je bil »Sarajevo« mesec dni vsidran v Tripolisu. Tripković je zaslužil od italijanske vlade 60.000 K. — Osebe, ki so spremljale parnik, pripovedujejo glasom »Hrv. Rieči« o grozodejstvih, ki se dogajajo na obeh straneh. Mrtvih je vsekako mnogo več, nego se uradno poroča. Mrličje polivajo s petrolejem in zažigajo, ker ni časa za pokopavanje. Življenje v mestu Tripolis je zelo nevarno, vendar se ves čas

priseljujejo tujci iz želje po dobičku. Lakota in bolezen hudo gospodarita, ker je vse zelo drago. Trgovine so pa odprte. V svrhu študija sodeluje več tujih generalov, tudi avstrijskih. »Sarajevo« ni trpel škode, le enkrat je v njegovo bližino padla topova kroglja, ki pa ni bila namenjena njemu in ga tudi ni zadela, ne poškodovala. Na parobrodu uslužbeni Hrvatje so preživeli pač malo strahu, zato pa jim ostanejo zanimivi spomini.

Sadno drevje na vojaških vežbališčih. Vojno ministrstvo je ukazalo, da naj se nasadi po dvoriščih vojašnic, po vežbališčih in drugih zemljiščih vojaških objektov sadno drevje na korist moštvu.

Peščena ura v francoski zbornici. V francoski zbornici so postavili na govorniško tribuno peščeno uro. Zbornica je namreč sklenila, da v proračunski debati ne sme posamezni govornik govoriti več kot četrt ure. Pogled na peščeno uro naj bi ga opozarjal kako dragocene so zanj minute. Upajo, da bodo na ta način spravili do konca leta proračun pod streho.

DRUGA.

— Hrv. kat. ak. društvo »Hrvatska« na Dunaju si je izvolilo sledeči odbor: Predsednik: Pavel Doko, stud. export.; podpredsednik: Vicko Lujak, stud. phil.; tajnik: Stjepan Simunović, stud. phil.; blagajnik: Šime Stojanović, stud. med.; knjižničar: Luka Bauer, stud. agr.; gospodar: Krešimir Buconjić, stud. iur.; arhivar: Dragutin Bašić, stud. export.

— Mnoga društva so pozabila, da bi morala na vsa društvena naznanila listom prilepljati po pet kolkov »Slovenske Straže«. Menimo, da je društveno naznanilo v listu že toliko vredno, zato prosimo, naj odbori društev blagohotno odstej pazijo na ta sklep.

Slovenski vestnik.

— Nov češki katoliški dnevnik. Pri zadnjem posvetovanju so češki krščanski socialci sklenili, da se ustanovi v Pragi nov češki katoliški dnevnik. List bode last Pijevega društva.

sl Razstava moravskih o'roških igrač. Češki odbor deželne obrtniškega sveta za Moravsko je sklenil leta 1912. prirediti razstavo moravskih otroških igrač. Razstava se bode otvorila dne 31. sušca in bode trajala do 28. aprila. Razstava bode obiskovalcem nudila pregled vseh vrst otroških igrač, ki se na Moravskem izdelujejo; zato bode razstava imela dva oddelka: 1. rokodelske izdelke, 2. igračice, ki jih moravski prebivalci doma izdelujejo (razstavljene bodo torej igračice narejene iz vsakega gradiva).

Kriza v bosenskem saboru se na podlagi sklepa klubovih načelnikov reši na ta način, da se zakonski načrt o uličnih napisih stilizira tako, da se opusti imenovanje srbskega in hrvaškega jezika in se določi le, da napisi ne smejo biti tujezični.

sl Gozdarska akademija v Zagrebu, se je z letošnjim šolskim letom izpopolnila z uvedbo treh novih obilgatnih predmetov: gozdarska politika, gozdarska botanika in enciklopedija gozdarstva. Nastavila se je tudi še ena strokovna moč.

— Belgrajsko sladkorno tvornico, ki je doslej vso Srbijo sama zalagala s sladkorjem in si tako pridobila nekaj monopol, je vlada te dni nenadoma zaprla. Pravi vzrok je menda ta, da hoče vlada tvornico prisiliti, da zniža ceno sladkorju, s katero je šla kvišku do 100 dinarjev za 1 stot.

Kako se kupuje slavonska hrastovina. Gospodarski odbor brodske imovinske občine je za 15. m. m. razpisal dražbo hrastovega lesa v neka erih svojih logeh. Skupno je občina določila kot cenilno vsoto 2.059.158 K. Dražbe so se udeležile prve avstroogrške in nemške lesne tvrdke, katerih došli zastopniki so izpočetka tožili, češ, da je občina previsoko ceno nastavila. Ko pa je prišlo do dražbe, je nastala prava borba za les, tako da je občina dosegla poldrugi milijon čez cenilno vsoto t. j. 3.222.583 kron!

Stavka gozdnih delavcev na posestvu kneza Sanguszko. Na posestvih kneza Sanguszko v Galiciji stavkajo gozdni delavci. Ker se boje nemirov, so na posestvu zbrali veliko orožnikov.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke »Slovenske Straže!« Naročajo se v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

OBČINSKE VOLITVE V KAMNIKU. Kamnik, 12. decembra. Pritožba liberalcev proti izidu občinskih volitev v Kamniku je odbita.

VAŽEN GOVOR FINANČNEGA MINISTRA.

3600 milijonov dolgov v desetih letih! Dunaj, 12. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je ob priliki debate o proračunskem provizoriju finančni minister Zaleski izjavil, da je napravila Avstrija v zadnjih desetih letih **3600 milijonov novih dolgov**, torej pride na vsak dan 1 milijon dolga. Poslanci vsak dan kaj novega zahtevajo, uradništvo pride dan na dan z novimi zahtevami, zdaj se zahtevajo še vodne ceste in kup lokalnih železnic. (Ravno klub, ki mu gospod finančni minister pripada, zahteva najbolj vodne ceste, ki bodo stale 300 milijonov. Op. uredn.) Treba bo pa p e je poskrbeti za pokritje, predno bo država kaj izdala. (Torej ne bo nič iz napitnine za novo večino?) Iz dna milijardnega državnega budgeta zija deficit. **Ni i vi narja nimamo voč.** Poslanci naj boro vsak dan kurzni list, zlasti rentni kurz. Kar se tiče očitka, da se izdaja za armado in mornarico, **moramo avno zato vzdržati močno armado**, da se obvarujemo spricho mednarodnega položaja na svetu katastrofe. Le če bomo imeli močno armado, se bo naše zavezništvo kaj upoštevalo in bomo imeli kaj besede v zboru veselil. — Govor finančnega ministra je napravil velik vtis; seveda pomeni ta govor najhujšo obtožbo vlade same.

LAŠKA KAKULTETA.

Dunaj, 12. decembra. Seja budgetnega odseka, ki je bila za danes napovedana, se je odpovedala. Prizadete stranke in vlada se resno bavijo z načrtom premestiti laško fakulteto v Prago. Italijani so se pa zoper ta predlog izrekli.

PARLAMENTARNI NAČRT.

Dunaj, 12. novembra. Danes se je vršila konferenca načelnikov. Sklenilo se je, da se generalna debata o budgetnem provizoriju konča danes, specialna jutri, pojutritšnjem pa naj se vrši glasovanje. Nato naj bi sledilo 1. branje finančne predloge in naj bi se rešili še nekateri predlogi draginjskega odseka. Zadnja seja pred Božičem pa naj bi bila prihodnjo sredo.

SICZYNSKI NA POTU V KANADO?

Lvov, 12. decembra. Semkaj je dospela od Siczynskega podpisana brzojavka, glasom katere se nahaja Siczyński na potu v Kanado. Oblasti pa so mnenja, da je brzojavka apokrifna.

SAMOMORILNI POIZKUS NA DUNAJU.

Dunaj, 12. decembra. Tu se je skušala s plinom zastrupiti slikarica Marijana Beskyba, ki so jo, kakor znano, smatrali za prijateljico rajnega župana Karola Luegerja in katera je hotela po njegovi smrti za svoje memoare o njem iz krščansko-socialne stranke izsliliti večjo vsoto. — Njeno stanje je opasno.

DR. JOSIP FRANK NE KANDIDIRA.

Zagreb, 12. decembra. Dr. Josip Frank, znani voditelj hrvatske stranke prava, je odložil svojo kandidaturo v križevskem okraju, ki ga je zastopal nad 20 let. Kakor se zatrjuje, se hoče dr. Frank popolnoma umakniti iz političnega življenja.

RUSI V PERZIJI.

London, 11. decembra. Po zanesljivih informacijah se trdi, da Rusija izvede v Perziji svoj ultimat. Ruski vojaki se zbirajo pri Kasvinu. Rusi ba je ne nameravajo trajno zasesti Perzije in ne nameravajo nastopiti za prejšnjega perzijskega šaha.

200 RUDARJEV IZGUBLJENIH.

New York, 12. decembra. 200 rudarjev, ki jih je v rudniku v Knoxvillu dohitela usoda, da jim je eksplozija zastavila pot iz jame, po zadnjih poročilih na noben način ne bo mogoče rešiti. Ne more biti dvoma o tem, da so se vsi zadušili.

VELIKANSKI POŽAR V NEW YORKU.

New York, 12. decembra. Tu je pogorel Luna - park. Škode je 10 milijonov dolarjev. Požar se je razširil tudi na zabavišče v Coney - Islandu.

JUVELI TURŠKEGA EKSSULTANA.

Pariz, 12. decembra. Danes se je razprodal zadnji juvel turškega ekssultana Abdul Hamida. Vsegakupaj se je izkupilo za njegove dragocenosti 7 milijonov mark.

ŠPANSKA KRALJICA POVILA PRINCESO.

Madrid, 12. decembra. Španska kraljica je danes povila princeso.

VELIKA NESREČA V OPORTU.

Oporto, 12. decembra. Tu je vlak električne cestne železnice skočil s tira v reko. Vlakovodja je še pravočasno skočil z voza; 16 oseb, med njimi dve

ženski, je ubitih, 30 ranjenih, ostale pasažirje so rešili. Med ljudstvom vlada veliko ogorčenje proti ravnateljstvu cestne železnice, ker so tiri v slabem stanju. Poslopje ravnateljstva mora stražiti vojaštvo.

Ljubljanske novice.

Ij Javno predavanje. Danes ob 8. uri zvečer predava v »Ljudskem Domu« (dvorana na galeriji) g. urednik Krhne.

Ij Šentjakobsko prosvetno društvo naznanja, da ima jutri, v sredo, 13. decembra, ob pol 8. uri zvečer predavanje. Predaval bo g. Fr. Kerhne. Po predavanju važen razgovor. Člani, ki imajo že nekoliko gralske rutine so vabljeni, da se sestanka udeležijo, ker bo prišla na razgovor tudi dramatična igra, ki jo namerava društvo uprizoriti.

Ij Božičnico priredi Krščanska ženska zveza gojencem »Dnevnega zavetišča« v Rokodelskem domu v četrtek dne 14. decembra ob pol 5. uri.

Ij Lažnjiv napad na svetnika trgovske in obrtne zbornice trgovca g. Fr. Zorca je priobčilo te dni »Jutro«. G. Zorca, čegar dobrosrčnost je splošno znana, očita brutalnost in neumiljeno ravnanje s hlapcem. Danes je moralo »Jutro« priobčiti masten popravek. G. Zorc je poleg tega na »Jutrove« laži odgovoril s tem, da je daroval 10 K »Slovenski Straži«. »Jutro« je tako z napadom temeljito zgrešilo namen.

Ij Nad deželnim šolskim svetom in nad vsemi drugimi korporacijami stoji na magistratu svetnik g. Lah. Kljub skfepu deželne šolskega sveta, da šolske telovadnice telovadna društva ne smejo rabiti, Sokoli po telovadnicah ljubljanskih ljudskih šol dalje telovadijo. Tako je, kakor se nam poroča, odločil g. Lah. Zdi se nam, da smo se dosedaj s mogočnostjo g. Laha premalo pečali. Za danes ga mirno opomnimo, da se sklep deželne šolskega sveta mora izvršiti. To naj blagohotno vzamejo naznanje tudi tisti gospodje pri deželni vladi, ki stoje za g. Lahom.

Ij Neverjetna šala. Sinoči je nek uradnik opazil, da jemlje na dvorišču na Radekega cesti št. 2. nek prostak 27. pešpolka iz pralne posode perilo, ki je bilo last gostilničarke Marije Glinškove, kar je šel takoj javiti. Ko je vojak to opazil, je takoj zbežal. Uradnik, nek desetenik domobranskega polka in domača natakaraica so takoj stekli za njim in ga ujeli v Slomškovi ulici ter ga izročili stražniku. Ta je dognal, da se piše vojak Fligmalier. Vojak je pri zaslišanju rekel, da je hotel s tem napraviti le šalo, ker se mu pa ne more verjeti.

Ij Iz bolnišnice v zapor. Pred dve-ma mesecema je bila tukajšnja policija obveščena po orožništvu, da je bila 19letna natakaraica Antonija Svetlin iz Tržiča zaradi tatvine aretovana in ker je poskušala samoumor, je bila oddana v mariborsko bolnišnico, odkoder je pobegnila na Rakek, kjer jo je orožništvo zaradi tatvine zopet prijel in izročilo sodišču. Ker je pa bruhnila kri, jo je sodišče oddalo v bolnišnico za silo v Postojni, odkoder je zopet pobegnila v Ljubljano. Dne 2. m. je skočila v Ljubljano, iz katere so jo še pravočasno rešili in oddali v tukajšnjo bolnišnico. Ko je okrevala, jo je policija zopet aretovala zaradi tatvine nekih čevljev, ter jo izročila sodišču, kjer pričakuje svoje nadaljnje usode.

Ij Roparski napad na Dolenjski cesti. Včeraj je naš list prvi poročal o napadu na 66letnega dninarja Erbežnika. Danes smo prejeli glede na našo včerajšnjo vest sledeči poziv: V nedeljo okoli 6. ure zvečer je bil na Dolenjski cesti pri kostanjih ob poti, ki zavije z državne ceste v Rakovnik, napaden in oropan 66letni dninar Jožef Erbežnik. Poleg male vsote denarja mu je ropar odnesel tudi bel žepni robec s črkama S. D. Možu je po izvršenem čifu pomagala vstati neka gospa, ki je šla v smeri od Plankarja proti mestu. Dotičnica se prosi, da se izvoli čimprej zglasiti pri mestnem policijskem uradu. Napadalec, dozdevno tuj individij, visoke rasti, okoli 40 let star, s črno brado, sivo oblečen in črnim klobukom, je zbežal po izvršenem dejanju proti mestu. Prosi se tudi dotičniki, ki so kakega takega človeka, podobnega delavcem v Gruberjevem prekopu, videli iti po Dolenjski cesti ali v kaki gostilni, izvolijo čimprej se zglasiti pri mestnem policijskem uradu.

Ij Prijet tat. Pred kratkim je bilo neki prodajalki na Vodnikovem trgu ukradenih iz stojnice par čevljev. Tat se je drugi dan zopet pojavil na trgu v osebi 34 letnega postopača Ivana Potokarja iz Trebeljevega pri Litiji ter ukradel nekemu čevljarju zopet par čevljev. Bil je končno zasačen in aretovan.

Ij Alpska tekma avstrijskega avtomobilskega kluba leta 1912 bo trajala nad osem dni. Prične se v nedeljo, dne 16. junija in bo trajala šest vožnih in en počitni dan. Etape so: 1. Dunaj, Semmering, Bruck, Ljubno, Wallwang, Snežen, Radstatt, Turški prelaz, Wač, Spital ob Dravi (404 km). 2. Spital ob Dravi (čez Izel), Lienz, Franzensfeste, Sterzing, Jaufenski prelaz, Meran, Bolcan, Mendel, Madonna di Campiglio (419 km). 3. Madonna di Campiglio, Tione, Tridint, Levico, Borgo, Procone prelaz, Rolle prelaz, Pordoi, Falzarego, Toblach (310 km). 4. Toblach, Lienz, Kreuzberg, Šmohor, Rekarjavas, Horce, Trbiž, Predil, Gorica, Trst (335 kilometrov). 5. Trst, Milje, Koper, Sterna, Motavun, Pazin, Vranja, Matulje, Klanec, Snežnik, Koritence, St. Peter, Postojna, Ljubljana (218). 6. Ljubljana, Kranj, Sv. Ana, Ljubelj, Celovec, Velikovec, Radl, Gradec (257 km). 7. Gradec, Voitsberg, Stubplanina, Weiskirchen, Knittelfeld, Ljubno, Vorderberg, Prebichl, Eisenerz, Hilflau, Wildalpe, Weichselboden, Wegscheid, Niederalpe, Mürzsteg, Kapellen, Treiner, Gscheid, Gloggnitz, Dunajsko Novo Mesto, Dunaj (370 km).

NOVICE IZ AMERIKE.

Milijonar morilec. V Brikstonu je bil aretiran milijonar Harry Bridge, ker je na sumu, da je umoril svojega brata. Bridge je bil do pred leti ubog čevljar ter je popolnoma nepričakovano prišel do velikega premoženja.

Prva ženska porota se ni mogla zediniti. Los Angeles, Cal., 13. novembra. — Ker ni bila prva ženska porota v Los Angeles zmožna, zediniti se, je bila odpuščena. V sodni dvorani mirovnega sodnika Forbe je bila obravnava o obtožbi proti I. H. Nagor, zaradi prestopka proti mestni odredbi glede prenašanja vožnje z avtomobili. Ko so ženski porotniki skozi cele tri ure poslušali obtožbo in zagovor, jim je sodnik rekel, naj se pripravijo za kosilo. Dvanajst različnih restavracij so si izbrali ti ženski porotniki, vsaka svojega. Potem sta rekli dve, da ne marata sploh iti ven. Zaman je bil sodnik prizadeval, pripraviti jih do tega, da se zedinijo glede prostora, kjer bodo južniale. Tudi sodnik je zaradi tega ostal brez nje. Ko so se potem štiriinpol ure posvetovale o krivdi ali nekrivdi obtoženca, so sodniki sporočili, da se ne morejo zediniti o pravoreku in sodnik je bil primoran, jih odpustiti.

Bogati Amerikanci pospeševatelji anarhistov. Iz New Yorka se poroča, da so ob hišnih preiskavah pri anarhistih dognali, da podpira veliko bogatih Amerikancev z velikimi vsotami anarhiste.

Kazen s palico se zopet uvede v Ameriki. V Centervilleju, Maryland, v Ameriki so zopet uvedli sramotilni oder in tepenje za kazni. Prvi je bil obsojen na šest udarcev neki Laurence Stiner, ker je pretepel ženo. Veliko radovednežev je gledalo, ko so javno tepli obsojenca. Po prestani kazni so mu vrgli čez hrbet veliko ruto in ga odvedli nazaj v zapor, kjer so mu rane mazali zdravniki.

Židovsko vseučilišče. Kakor newyorški listi poročajo, namerava židovska mednarodna organizacija ustanoviti židovsko univerzo v Jeruzalemu. Prvi korak k oživitvi njenemu je storil bankir Rabinerson v Kijevu na Ruskem, ki je v ta namen daroval precej veliko vsoto. »S. Pet. Vedomosti« o tej židovski univerzi dalje poročajo: Židovska univerza v Jeruzalemu bo ustanovljena po vzoru francoske akademije »nesmrtnih« in zavoljo tega se je že izvolil odbor iz odličnih židovskih učenjakov na Angleškem, Francoskem, Nemškem in v Ameriki, ki je dolžan izbrati židovske učenjake, ki se sedaj nahajajo na evropskih univerzah, da na stroške kijevskega bankirja Rabinersona grejo v Palestino, da tam izpopolnijo svoje arheološke in literarne študije.

Plzensko pivo v Ameriki. Iz New Yorka poročajo: Departement za živila severoameriških Združenih držav, je odredil, da je od 1. decembra nadalje od uvoza v severno Ameriko izključeno vsako pivo pod imenom plzenskega piva, ako ni bilo res izdelano v Plznu. samo »farbajo«.

KITAJSKI VSTAŠI PROTI AVSTRO-OGRSKI.

»Novo Vreme« poroča iz Pekina: Kitajsko časopisje je nevoljno, ker je izročila avstro-ogrsko vlada v Tjencinu sedem revolucionarjev kitajskim oblastim, ki so nato tri izročence usmrtili. Revolucionari odbor v Tjencinu protestira, ker Avstro-Ogrska podpira kitajsko vlado.

Gospodarsivo.

Zveza sladkornih špekulantov se snuje. Že v poletju se je opazilo, da se snuje velika zveza sladkornih špekulantov. V takih slučajih nakupujejo špekulanti v velikih množinah sladkor in ga potem po zvišanih cenah prodajo. Ker je zaloga sladkorja odvisna edino le od žetve tekočega leta, zato je takozvani »prost kvantum« omejen in zato omogočuje zadrževanje zaloge — oteruške cene. Na Angleškem se trudijo, da bi imel sladkor kolikor mogoče nizke cene, ker je Angleška poleg Amerike največji sladkorni konsument. Tamošnja vlada je vsled tega že odredila določbe, ki naj bi izjalovile poizkus špekulantov. Od sedaj naprej se bodo pogodbe za surov sladkor za julij do septembra 1912 le s klavzulo registrirale, da bi se manipulacije špekulantov glede cen preprečile. Letošnja sladkorna žetev se ceni za 24% slabše kot lanska, pač pa je surov sladkor dobro izpadel. Vsled tega vlada na sladkornem trgu slaba kupčija. Na Angleškem so dobili sladkor iz Rusije, ker je zmanjkalo kolonijalnega sladkorja; Rusija namerava izvoz sladkorja na zapad od 200.000 na 600.000 ton zvišati. Anglija je za to, ker sicer grozi, da odstopi od sladkorne konference. Tako se bliža bruseljska sladkorna konferenca razsulu. Ta konferenca obstoji od leta 1902 in določa, da ne smejo obstajati nikake posredne ali neposredne premije za izdelovanje, izvoz ali uvoz sladkorja, ker se ima v obratnem slučaju sladkor pri uvozu zelo obdačiti ali pa sploh izključiti. Inozemska colnina tudi ne sme prekašati domač konsumni davek za 6 frankov. V Avstriji je bil sistem izvoznih nagrad dolgo časa za tovarnarje zelo ugoden, ker so dobivali za izvoz pri več milijonih več davkov povrnjenih kot so jih plačali, ker so iz pese dobili več sladkorja kot je finančni erar izračunal. Odslej pa se obdači fabrikant le na podlagi gotovega izdelka, ne pa kot preje na podlagi v tovarno prinesene množine pese.

Slovenska kuharica Magdalene Pleiweisove. Šesti natis priredila S. M. Felicita Kalinšek, šolska sestra in učiteljica »Gospodinjske šole« v Ljubljani. — Ta naša najboljša knjiga kuhinjske umetnosti je za vse slovensko žensstvo, izobraženo in preprosto, neprecenljive važnosti. Slovenska žena, ki hoče biti dobra gospodinja, te knjige ne bo mogla pogrešati. Brez nje bo nemogoče se v kuhinjstvu dobro izvežbati. »Slovenska kuharica« uči, kako jedi okusno pripravljati, obenem pa daje navodila, kako ceno kuhati in varčevati, kar je dandanes za gospodinjjo najbolj važno. Obenem pa je v »Slovenski kuharici« toliko na izbero, da ustreza vsakemu gospodinjstvu, obsežnemu in skromnemu. Velika izdaja (nad 600 strani z 18 finimi tabelami, K 5-20, vezana K 6—) Okrajšana izdaja (okoli 350 strani) K 3—, vezana K 3-60. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus XIV — 239 strani. Cena K 3—, elegantno vezana K 4—. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Ta knjiga je med Slovenci edina te vrste. V njej so razložena vsa pravila družabnega občejanja, za vsako priliko je povedano, kako se moraš vesti in kako se navadiš fine olike. Vseskozi se knjiga ozira tudi na to, kaj zahteva družba tudi od posameznih omikanih stanov n. pr. od žene itd. Zlasti pa je knjiga za mladino zlate vrednosti.

Gospodinjstvo. Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Šolam in gospodinjnam sestavila S. N. Lidvina Purgaj, voditeljica »Gospodinjske šole« v Ljubljani. Cena K 2-20 vezana K 2-80. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Danes ni mogoče voditi gospodinjstva, naj bo veliko ali majhno, brez primerne gospodinjske izobrazbe. To izobrazbo si pridobi naše žensstvo v obilni meri s pomočjo te jasno in poljudno ter praktično sestavljene knjige, ki uvaja naša dekleta in žene v vse panoge gospodinjstva, jih uči, kako gospodinja najboljše izhaja in kako primore k rasti in sreči doma.

Vsakdanji prepotrebni svetovalec za vsakega poljedelca je »Landlexikon«, delo obče znanosti predvsem vpoštevajoč poljedelske, gozdarske in vrtnarske panoge, kmetijsko industrijo ter panoge poljedelske sodne in upravne prakse. Delo sta sestavila gg. Konrad zu Puttitz in dr. Lothar Meyer. Popolno delo obsega 6 zvezkov po 800 strani z mnogoštevilnimi podobami med besedilom ter lepo število eno in večbarvnih tabel in zemljevidov. Vsak zvezek je trpežno vezan v polusnje ter stane 24 K.

Ravnokar izišli I. zvezek se pošlje na željo na ogled. Ravnotako so na razpolago pri Katoliški Bukvarni v Ljubljani obširni prospekti gratis.

: Naročajte „Slovenca“ :

V času dobivanja zob.

Otroci, ki v prvih mesecih življenja veselo napredujejo, postanejo v času dobivanja zob pogostoma sitni, nič ne rastejo in tedaj se govori, da zobčki težko prodirajo. Da se za mater in otroka odstranijo taka neprijetna motenja in da se zagotovi malim napredujoč razvoj, se priporoča redno zavzivanje

Pristno samo s to znamko — kot garantiranim znakom Scott-ovega ravnanja.

Scottove emulzije

in sicer je najboljša že pred časom dobivanja zob. Starši bodo potem kmalu opazili kako lahko bode prestal njihov maliček sicer hudi čas dobivanja zob in kmalu dobil vrsto, lepih, belih zobčkov.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. — Znamka „Scott“, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. — Cena izvirni steklenici K 2-50. — Dobi se v vseh lekarnah.

7

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dn	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	728'3	4'7	sl. svzh.	oblačno	
12	7. zjut.	35'4	2'9	sl. jzah.	dež	23'8
	2. pop.	35'2	4'2	sl. jzah.		

Srednja včerašnja temp 2'6', norm. 1'1'

Golša

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je je izumil ozdravljeneč, četudi so bila brez vspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vpslatvi 20 vln. v znamkah naš prospekt

3531 Kemični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

ŽELEZNE PEČI

vsako vrste, posebno prave Musgráve-jeve izvirne irake trajno grelne peči, štedilnike, ognjišča za velike kuhinje za vžidavanje kakor tudi njih posame dele dobavljajo po najnižjih cenah trgovina z železnino

ŠTEFAN NAGY, LJUBLJANA. 3433

Portirja

večjega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi išče

„Grand Hotel Union“ v Ljubljani.

Ponudniki ki so večji več jezikov in lahko položijo kavcijo imajo prednost.

Izjava.

Podpisani Štefan Krušič, posestnik v Št. Vidu preključem vse one žalitve, s katerimi sem dne 28. novembra t. l. žalil Josipa Arharja, posestnika in tatarskega mojstra v Vižmarjih.

Izjavljam, da so vsa moja žaljiva očitavanja neresnična. Obenem se zahvaljujem Josipu Arharju, da mi je odpustil in odstopil od sodniškega kaznovanja.

3671 Štefan Krušič l. r.

Odda se takoj

Šelenburgova ulica 6:

1. srednje velik ulični lokal s poleg ležečim prostorom za skladišče, pripravn za trgovino oziroma za obrt;

2. stanovanje v I. nadstr. 2 svetli sobi, pripravn za kako pisarno ali delavnico.

Pojasnila pri hiš. posestniku ravnotam II. nadstr. desno. 3664

Krompir

== Trdke Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič v Ljubljani, Marije Terezije cesta. ==

Železnato Kina vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeževa dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi Kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo nikake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izvršila na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nervozne, vsled boleznih oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2—, 3 steklenice K 6-60, poštnina in poštni zavoj franco.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljšo sredstvo 2501 „Kuč“ 4 steklenice (5 kg) franko K 4-50 BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Gostilna

na prometnem mestu se takoj ali pozneje odda. Ponudbe pod šifro »Gostilna« na upravništvo „Slovenca“. 3644

Ustanovljena leta 1880.

Največja svečarska trrdka FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-prixsom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zajamčeno pristne

čebelno - voščene sveče

:: za cerkev, pogrebe in procesije :: voščene zvltke, izborni med pitanec

ki se dobiva v steklenicah, škafjeh :: in škafih poljubne velikosti ::

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. 3609

URA z verižico za samo kron 2-20.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prokrasno poplačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2-20, ter 3letnim pisemnim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 6—, 5 kos. K 9—. Pošilja proti povzetju

prusko - šlezjska izvozna trrdka A. Gelb, Krakov 340.

Za neugajajoče denar nazaj.

Krasna darila za Božič in Novo leto!

Raznovrstni najnovejši predmeti, kakor prstani, uhani, broše, verižice, obeski, gumbi, doze za cigarete, igle, ure itd.

se bodo ob tej priliki prodajali po izredno

znižanih cenah

ter se za res ugoden nakup najtopleje priporoča najstarejša domača trrdka

Lud. Cerne 5558

juvelir, trgovec z urami in zapris. sod. cenilec Ljubljana, Wolfova ulica 3.

najboljše kakovosti zdrav in brez-

hiben, debeli ter srednje debelosti,

vedna zaloga, oddaja v vsaki mno-

žini 200 kg dalje tudi cele va-

gone po prav solidni nizki cenl.

Točna postrežba. 3087

**Šolske akvarelne
barve**

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, strobne in pohištvne mizarje, hišne posestnike ter za
domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve
za umetnike

**Oljnate študijske
barve**

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

**Emajlne
glazure**

Lake
za vrtno pohištvo

Štedilno
voščilo za pode
priznано najboljšo

Jantarjeva
glazura za tla

Marjani trg št. 1.

**Vse vrste
čopičev**

Olje
za stroje

Suhe kemič., prstene
in
rudninske barve

Prašno
olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann-a nasled.

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Zaradi opustitve trgovine

prodajam še ostale briljante, zlatnino in srebrnino

po zdatno znižanih cenah.

Ferdo Simonetti-jeva vdova, Mestni trg 6.

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa
asbest-cementni škrlj (Zenit) patent Hloch
vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okraski za façade, obhajilne
mize, balustrade).

Ravnokar izšlo: **Gospodinjstvo.**

Šolam in gospodinjam sestavila **S. M. Lidvina Purgaj**,
voditeljica Gospodinske šole v Ljubljani. - Cena za vezano
knjigo K 2'80. Več v posebnem oglasu.

Nadalje priporočamo še naslednje knjige:

Leposlovje.

Sienkiewicz, **Quo vadis?** Roman iz Neronove dobe, vez.
K 5'50.
Sienkiewicz, **Mali vitez.** Zgodovinski roman, K 7'—, vez.
K 8'40.
Sienkiewicz, **Rodbina Polaneških.** Roman K 10'—, vez.
K 12'—.
Sienkiewicz, **Potop.** Zgodovinski roman v dveh delih,
K 6'40, vez. K 8'40.
Sienkiewicz, **Z ognjem in mečem.** Zgodovinski roman,
K 4'50, vez. K 6'50.
Sienkiewicz, **Brez dogme.** Roman K 3'— vez. K 4'50.
Wallace, **Ben-Hur.** Roman iz Kristusovih časov, vez.
K 4'50.
Beneš-Tréblitzký, **Kraljica Dagmar.** Zgodovinski roman,
K 3'20, vez. K 4'30.
Verne, **Kapitan Hatteras,** ali Angleži na severnem te-
čaju, K 4'40.
Dostoevski, **Zločin in kazen.** Roman. K 10'50, vez.
K 13'—.

Leposlovna knjižnica:

Bourget, **Razporoka.** Roman. K 2'—, vez. K 3'—.
Turgenjev, **Stepni kralj Lear.** Povest. Stepnjak.
Hlša ob Volgi. K 1'20, vez. K 2'20.
Prus, **Straža.** Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
Dostoevski, **Ponižani in razžaljeni.** Roman. K 3'—,
vez. K 4'20.
Sevčenko, **Kobzar.** K 2'40, vez. K 3'—.
Champol, **Mož Simone.** K 1'90, vez. K 3'—.
Sevčenko, **Hajdamaki.** K 1'50.
Seehan, **Dolina krvi.** Povest iz irskega življenja, K 4'20,
vez. K 5'80.
Dickens, **Povest o dveh mestih.** K 5'50, vez. K 6'50.

Ljudska knjižnica.

Doyle, **Znamenje štirih.** Londonska povest. K —'60.
Dostal, **Darovana.** Zgodovinska povest iz dobe slovan-
skih apostolov. K —'60.
Sienkiewicz, **Jernač-Zmagovalec.** Povest. Achleitner, **Med
plazovi.** Povest tirolskega župnika K —'60.
Finžgar, **Gozdarjev sin.** Povest K —'20.
Detela, **Malo življenje.** Povest K 1'—, vez. K 1'90.
Senova, **Zadnja kmečka vojska.** Zgodovinska povest iz
leta 1573, K 1'60, vez. K 2'60.
Detela, **Prihajač.** Povest. K —'90, vez. K 1'70.
Jirovšek, **Pasjeglavci.** Zgodovinska povest. — Lagerlöf,
Kristusove legende. K 2'20, vez. K 3'20.

Pesnitve.

Medved, **Poezije,** I. zvezek. K 3'80, vez. K 5'—.
II. zvezek. K 4'—, vez. K 5'40.
Sardenko, **Roma,** Poezije. K 2'—, vez. K 3'20.
Prešeren, **Poezije.** Uredil Pintar. K 1'—, vez. K 1'40.
Gregorčič, **Poezije.** (Ljudska izdaja). K 1'60, vez. K 3'—.
Job in psalm 118, vez. K 2'30.
Pregelj, **Romantika,** K 1'50.
Veseli, **Psalmi,** K 2'—.
Zupančič, **Pisanice.** Pesmi za mladino, vez. K —'80.

Dramatični spisi:

Za mešane vloge:

Jurčič Cesnik, **Domen.** Narodna igra s petjem v 5 de-
janjih, K —'81.
Anzenberger, **Krivopričežnik.** Narodna igra v 3 dejanjih
in 7 slikah. K —'80.
Medved, **Kacjanar.** Tragedija v 5 dejanjih, K 1'40, vez.
K 2'40.
Rihar, **Andrej Hofer.** Ljudska igra v 5 dejanjih, K —'80,
10 izvodov K 5'—.
Krek, **Turški križ.** — **Tri sestre.** K 1'—, 10 izvodov ali
več po K —'80.
Meško, **Na smrt obsojeni.** K 1'—.
Jurčič-Govekar, **Rokovnjači.** K —'80.
Štoka, **Ne kliči vraga!** Burka. K —'60.
Mutas, **Muzikant.** Burka. K —'60.
Trije tički. Burka. K —'70.
Moč uniforme. Burka. K —'80.
Finžgar, **Divji lovec.** K 1'40.

Igrokazi po K —'30: Berite novice. — Deborah. —
Donna Dianna. — Dragocena ovrtnica. — Dva zeta
— Ena se joče, druga se smeje. — Ena se mora omo-
žiti — Gospa, ki je bila v Parizu. — Igračka. — Izbi-
ralka. — Kdor se poslednji smeje. — Kovarstvo in
ljubezen. — Kozarec vode. — Na kosilu bom pri svoji
materi. — Na Osojah. — Nič otrok. — Ogenj ni igrača.
— Pesek v oči. — Precijloza. — Prijetno iznenadenje.
— Revizor. — Same zapreke. — Stara mesto mlade.
— Tri vile. — Umetnost in narava. — Urh, celjski grof
(Teharski plemič). — Uskok. — V spanji. — Vdova
in vdovec. — Veronika Deseniška. — Zabavljica. —
Zapirajte vrata. — Zapravljivec. — Ženska borba. —
Ženski jok. — Žila.

Razne povesti za ljudstvo:

Vsak zvezek po K —'30:
V gorskem zakotju. — Krvna osveta. — Za kruhom. —
Berač. — Elizabeta. — Boj s prirodo. — Treskova
Uršika. — Solnce in senca. — Svitoslav. — Zaroka o
polnoči. — V znamenju mlru. — Mladi samotar.

Vsak zvezek po K —'40:
Lažni ključec. — Pri Vrščevem Grogi. — Eri. —
Šopek lepih pravljic. — Maksimilijan I. — Nezgoda na
Pa avanu. — Najdenček. — Repoštev. — Mirko Po-
štenjakovič. — Prst božji I/II. — Avstrijska ekspedicija.
— Vrtomirjev prstan. — Jama nad Dobrušo. — Doma
in na tujem. — S prestola na morišče. — Eno leto med
Indijanci. — Nar. pripovedke II. zvezek. — Naselnikova
hči. — Izda' alca domovine. — Kristof Kolomb. — Hubad.
Pripovedke I. — Sree, 4 zvezki. — Zlata vas. — Poto-
vanje v Liliput. — Nedorčnost preganjana in povelj-
čana. — Tmotej in Filemon. — Genovefa. — Tiun
Ling. — Nikolaj Zrinski. — Močni baron Ravbar. —
Zbirka nar. pripovedk I.—II. — Pod turškim jarmom.
— Fran baron Trenk. — Car in tesar. — Črni bratje.
— Hildegarda. — Knez Črni Jurij.

Vsak zvezek po K —'48:
Naseljenci. — Narodne pripovedke za mladino I, III.
— Poslednji Mohikanec. — Na preriji. — Strelec. —
Stežosledec.

Vsak zvezek po K —'60:
Andrej Hofer. — V delu je rešitev. — Narodne pripo-
vedke IV. — Bitka pri Visu. — Devica Orleanska. —
Elizabeta. — Baron Tegetthof. — Princ Eugen Savojski.
— Mali vseznalec. — Marjetica. — Deteljica. —
Pripovedke iz avstrijske zgodovine. — Kartonica. —
Ogljenica. — Nesrečnica. — General Lavdon.

Vsak zvezek po K —'80:
Fabiola. — Miklova Zaja. — Perpetua. — Robinson.
— Mlinarjev Janez. — Šmid 100 malih pripovedk. —
Peter Prostak. — Kar Bog stori, vse prav stori. —
Bog pomaga. — Kako vzgaja usoda. — Na rakovo
nogo. — Medvedji lov in čukova gostija.

Vsak zvezek po K 1'—:
Andersenove pravljice. — Saljivec iz Podravja. — Zmaj
iz Bosne.

Vsak zvezek po K 1'20:
Marjetica. — Odiseja. — Dež in solnce. — Kapitan
Žar. — Povesti s potovanja. — Korotanske povesti.
— Babica.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.